

GEMEENTE SON EN BREUGEL

AAN
de gemeenteraad;

Onderwerp : Besluitvorming Bestuurlijke Toekomst
Bijlage nr. : 36 - 2015

TOELICHTING

Aanleiding:

Son en Breugel heeft in het kader van Veerkrachtig Bestuur Brabant vanaf de zomer van 2014 een intensief traject gelopen en daarbij het BOB model gehanteerd; die aanpak is voor meerdere gemeenten een aansprekend voorbeeld gebleken. Met de gemeenteraad nadrukkelijk aan het stuur, zijn we in gesprek gegaan met burgers, organisaties, bedrijven en eigen medewerkers. Bovendien hebben we een uitgebreide regioverkenning gedaan.

We hebben samen criteria bepaald die ons helpen in de bepaling van de bestuurlijke toekomst van Son en Breugel. Deze zijn: draagvlak, democratische legitimatie, nabijheid bestuur, krachtige regio, sterke organisatie. De beeldvormings- en oordeelsvormingsfase hebben documenten opgeleverd die door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

Voorgeschiedenis en bestuurlijke kaders:

In het collegeprogramma is aangegeven dat de raad in de 1^e helft van 2015 zijn visie vaststelt op de bestuurlijke toekomst van Son en Breugel. Het totale spectrum aan (bestuurlijke) mogelijkheden zal in ogenschouw worden genomen. Ook de positie van Son en Breugel in de regio, meer in het bijzonder binnen het stedelijk gebied, wordt gedefinieerd. Gedeputeerde Staten hebben in maart 2014 onze gemeente verzocht uiterlijk medio 2015 te komen tot een bestuurlijke visie op de toekomst van Son en Breugel, ook in samenspraak met Eindhoven, Helmond en overige gemeenten in het stedelijk gebied. Het project bevindt zich nu in de besluitvormingsfase.

Afweging alternatieven:

In de besluitvormingsnotitie staat een uitgebreide beschrijving van de alternatieven. We vragen specifiek aandacht voor de toetsing van de criteria (hoofdstuk 3) aan de verschillende opties (hoofdstuk 4) bij de afweging van alternatieven. Hieronder vindt u de verkorte versie.

0. Volledig zelfstandig
Geen reële optie want dit zou een ontkenning zijn van realiteit van het stedelijk gebied, de regio Zuidoost Brabant en de wettelijk voorgeschreven samenwerking
1. Noord
Met de komst van Meierijstad per 1.1.2017 is intensieve samenwerking met Sint Oedenrode niet meer mogelijk. Samenwerking met Meierijstad is een optie op regionaal niveau; vooral op economisch (Brainport) terrein en op het gebied van natuur (verbinding Het Groene Woud en Rijk van Dommel en Aa)
2. West
Samenwerking met Best vindt plaats in verband van het stedelijk gebied, MRE en op 'grensdossiers'. Best kijkt vooral naar Veldhoven (en mogelijk Oirschot) voor intensieve samenwer-

king.

3. Zuid

Eindhoven is kern van Zuidoost Brabant en stedelijk gebied. Daarmee ook centrum van 'daily urban system' voor onze inwoners en van economische activiteit voor onze bedrijven. In aantal gevallen treedt Eindhoven (op grond van wettelijke bepalingen) op als centrumgemeente. Samenwerking is van belang op strategisch niveau van stedelijk gebied en regio Zuidoost Brabant. Waar zinvol, ook samenwerking op andere niveaus, danwel concrete dossiers.

4. Oost

Samenwerking met Nuenen (2004) en Geldrop-Mierlo (2010) is er reeds op operationeel niveau en op bedrijfsvoering. Dit kan worden voortgezet en geïntensiveerd. Op strategisch niveau is vastgesteld dat Dommelvallei bestaat uit een aantal kernen in het groene gebied tussen Eindhoven en Helmond. Voor het overige hebben de drie gemeenten op strategisch niveau gezamenlijk belang bij het stedelijk gebied. Op bestuurlijk niveau is voor Geldrop-Mierlo zelfstandigheid uitgangspunt; Nuenen onderzoekt scenario's waarvan ook bestuurlijke fusie er een is.

Advies college

Op basis van de verkregen input uit de voorgaande fasen heeft ons college een notitie inclusief voorstel opgesteld voor uw raad voor de besluitvorming. De kern van dit voorstel bestaat uit een gefaseerde aanpak:

1. Samenwerking binnen Dommelvallei; (korte termijn; binnen nu en twee jaar)
2. Samenwerking binnen het stedelijk gebied; (middellange termijn; binnen nu en vier jaar)
3. Visie op bestuurlijke vorm; (lange termijn; vanaf vier jaar)

Bij elke stap is het aan de gemeenteraad om te oordelen en te besluiten over de koers. De visie is gebaseerd het advies van de commissie algemene zaken van 3 juni 2015.

1. Samenwerking binnen Dommelvallei.

Spiegel op de bestuurlijke en ambtelijke organisatie, bestuurlijke en ambtelijke slagkracht. Uit de scan van de adviescommissie Huijbrechts, maar ook uit de regionale verkenning blijkt dat Son en Breugel een krachtige en gezonde gemeente is. De kwaliteit is goed. Uit de politieke consultatie in de commissie AZ blijkt dat het oordeel is dat de organisatie op het gewenste niveau de dienstverlening levert. Maar we moeten wel oog houden voor kwetsbaarheid. Zowel in getal, maar ook in kwaliteit in de vorm van sleutelfiguren, mochten die wegvallen. De ontwikkeling naar regiegemeenten met flexibiliteit, inhuur en samenwerking speelt daar momenteel goed op in. De samenwerking binnen de dienst Dommelvallei verloopt goed. Binnenkort wordt de samenwerking in de Dienst Dommelvallei geëvalueerd, maar we hebben er vertrouwen in dat een goede basis is gelegd, die met andere bedrijfsvoeringzaken vanaf 2016 nog verder geïntensiveerd en verbreed kan worden. De eerdere argumenten van kwaliteit, kwetsbaarheid, kostenreductie en goed werkgeverschap gelden hierbij onverminderd. Deze intensivering kan niet zover gaan dat er een vorm van volledige ambtelijke fusie ontstaat. Op grond van de diverse criteria, zoals draagvlak en democratische legitimatie, wijzen we die af.

2. Samenwerking in het stedelijk gebied.

Zowel in onze Toekomstvisie Son en Breugel 2030 als in het collegeprogramma Samen Duurzaam Verder 2014-2018 is dit een speerpunt. Denken vanuit de regio is in groot belang van Son en Breugel (en andere gemeenten). Het gaat hierbij om bestuurlijke slagkracht, prioriteiten en keuzes. In onze huidige positie maken we keuzes met betrekking tot de bestuurlijke en ambtelijke inzet. Dit doen we zowel op lokaal als op regionaal niveau. Met de recente ontwikkelingen en nieuwe die eraan komen; onder andere omgevingswet, decentralisaties, transformatieproces (bestuur en organisatie) richting maatschappij / participatiemaatschappij

maar ook het daily urban system en de verdere ontwikkeling daarvan, voorzien we dat in ieder geval meer regionale samenwerking op alle niveaus (vooral strategisch) noodzakelijk is. We gaan er vanuit dat ook de andere gemeenten de grote belangen van het stedelijk gebied onderkennen, gemeentegrensoverschrijdend in het belang van hun eigen inwoners, organisaties en bedrijven, en de voordelen inzien van intensieve en complementaire samenwerking daarbij en zich krachtig willen inzetten voor een sterke regio. Vanuit dat gezamenlijk strategisch belang zijn wij bereid om met andere gemeenten te spreken over overdracht van bevoegdheden op beleidstaken aan de regio met een eigen democratische gekozen bestuursorgaan. Dit kan rechtstreeks door de burgers dan wel getrapd uit de gemeenteraden. We staan open voor andere opties als die door andere gemeenten worden aangedragen.

3. Visie op bestuurlijke vorm:
Proactief handelen door het voortouw te nemen en een heldere keuze die in lijn met de huidige werkwijze en opstelling van de gemeente is. Na de stappen 1 en 2 maakt uw raad de balans op. We beoordelen hoe de gemeenschap van Son en Breugel dan optimaal bediend kan worden en of de samenwerking in de regio voldoet aan onze verwachtingen. We hantieren daarbij criteria als slagkracht, nabijheid en krachtige regio. Samenwerking, zowel binnen Dommelvallei, als binnen het stedelijk gebied, heeft gevolgen voor onze eigen organisatie. Een ambtelijke fusie achten wij daarbij niet gewenst. Om de belangen van de lokale gemeenschap en bedrijven goed te dienen, blijft Son en Breugel vooralsnog een zelfstandige gemeente. Een bestuurlijke fusie binnen het verband van Dommelvallei sluiten wij niet uit, indien daarmee de belangen van de lokale gemeenschap beter gediend zijn.

Voorstel:

Wij stellen uw raad voor:

1. In te stemmen met de visie op de bestuurlijke toekomst inhoudende:
 - a. Samenwerking binnen Dommelvallei; (korte termijn; binnen nu en twee jaar)
 - b. Samenwerking binnen het stedelijk gebied; (middellange termijn; binnen nu en vier jaar)
 - c. Visie op bestuurlijke vorm; (lange termijn; vanaf vier jaar)
2. het college op te dragen dit besluit verder uit te werken en dit besluit te communiceren aan de provincie en omliggende gemeenten.

Son, 9 juni 2015

Burgemeester en wethouders van Son en Breugel,
De secretaris, De burgemeester,

M.A.J.M. Schalkx drs. J.F.M. Gaillard